

44. šachová olympiáda Chennai 2022 – hodnocení ženského týmu

Tato světová prestižní akce se uskutečnila ve dnech 28. července – 9. srpna 2022. Po jarním odejmutí pořadatelství Rusku se do rychlokonkurzu přihlásili pouze agilní indiští organizátoři, kteří během pouhých 4 měsíců příprav zvládli uspořádat tuto mamutí akci velmi dobře a se ctí. Nezbytná podpora z těch nejvyšších míst (premiér Indie, premiér indického státu Tamil Nadu, indická šachová legenda Anand apod.) plus obrovské množství dobrovolníků a široký zájem indických fanoušků udělaly z olympiády nevšední podívanou. Jediné problémy se vyskytly v počáteční mírně chaotické organizaci dopravy účastníků z dějiště konání do hotelů, zdravotní rizika kromě subtropického klimatu a pikantní indické stravy přinášela trochu překvapivě i všudypřítomná chladná klimatizace a neustálé přechody mezi horkem a zimou. Malou kaňkou byly výkony některých indických rozhodčích, jejich neznalost základních pravidel a rušení hráčů během partie stojí za samostatnou kapitolu. Celkově mám ale z akce velmi dobrý pocit a jsem rád, že jsem se tohoto šachového svátku mohl přímo zúčastnit.

Český tým tvořily reprezentantky Julia Movsesian, Joanna Worek, Karolína Pilsová, Kristýna Petrová a Anna Marie Koubová. Náš tým byl nasazen jako číslo 23, cílem bylo skončit do 25. místa. Dílčí plán spočíval v udržení prvních dvou šachovnic a v přidávání mírných plusů na zadních deskách.

První dvě kola jsme odehráli ve „druhé“ hrací budově, méně komfortnější a oproti hracímu sálu č. 1, vyhrazeném pro zápasy 1-27 v otevřené sekci a 1-20 v ženské sekci, asi i více vychlazené. Cílem úvodních kol proto bylo vyhrát a už se do této budovy nevracet. Nejprve přišla na řadu **Andorra** – bezpečně vítězí Julia, Anička a Karolína, nerozehraná Joanna jen remizuje – vítězíme **3,5:0,5**. Další den nás čeká **Alžírsko** s rodinným klanem Nassrů – kromě dvou hráček je nositelem tohoto jména i alžírský kapitán. Julia vítězí přímým útokem, Anička, Kristýna i Karolína pouze remizují, ale hlavní je zápasová výhra **2,5:1,5**.

Přesunujeme se (natrvalo!) do hlavní budovy a ve třetím kole jde do tuhého – třetí nasazená **Gruzie** a pozdější stříbrné medailistky. Pěkně hraje Julia, soupeřku Dzagnidze si nepouští k tělu a v mírně lepší pozici souhlasí s trojím opakováním pozice ještě před 30. tahem. (Mexický rozhodčí není schopen tento oříšek rozlousknout, volá sektorovou rozhodčí, která nic nevyřeší, pouze polohlasně ruší ostatní hráčky, problém zdolává až její nadřízený a posvěcuje remízu.) Joanně se partie bohužel vymkla už v zahájení, Batsiashvili jí žádné šance nedává. Karolína drží Meliu na uzdě a v koncovce remizuje. Vše má v rukou Anička, která zvučnou soupeřku Arabidze tlačí a přehrává, přechází do lepší věžovky, v ní bohužel nevyužívá všechny šance a dovoluje soupeře remizovat. Prohráváme se ctí **1,5:2,5**.

V zápase s **Kanadou** jsme opět favority. Joanna se dostává naplno do hry a černými nedává soupeře šanci. Anička rozstřeluje soupeřčin kryt. Stále zdravotně indisponované Kristýně se nedaří, ve snaze hrát na výhru se dostává do potíží a postupně prohrává. Karolína drží poziční plus, v zájmu týmu ale neriskuje a přidává půlbod – vítězíme **2,5:1,5**.

Ani **Finsko** by nám papírově nemělo vzdorovat, což potvrzujeme jasnou výhrou **3,5:0,5**. Útočnou kombinací vítězí Julia, Aniččini pěšci rozšlapávají pasivní soupeřku, Kristýna snadno vítězí se dvěma pěšci navíc, Joanna korektně remizuje.

Šesté kolo je poslední před volným dnem – čeká nás nepříjemný a silný tým **Indie 2**. („Bonusem“ je utkání zrovna na osmém stole – tam je neustálý hluk a pohyb hráčů u východu ze sálu docela citelný. Až později se ukázalo, že je stůl č. 8 i „remízový“.) Místní fanoušci své krajanky podporují a jsou natlačeni těsně u našeho zápasu. Mač je podle očekávání vyrovnaný a napínavý. Julia drží Vantiku na uzdě a bezpečně remizuje. Karolína hraje moc pěkně, drží Gomes pod krkem a chybuje až těsně před

studiovou vítěznou kombinací – škoda, zde byla k máni víc než remíza. Joanna hraje korektně s Padmini a remizuje. Nejdlejší je partie Kristýny s mladou indickou hvězdou Divyou, výhoda se přelévá ze strany na stranu, vše končí smírem po vyčerpání všech možností. Korektní výsledek **2:2** a cenná remíza s budoucím osmým týmem celkového pořadí.

Volný den trávíme jak aktivním odpočinkem (moře, bazén, sport), tak odpoledním výletem do Chennai, kde vidíme nefalšovaný indický život z blízka a bez příkras.

Sedmé kolo přináší dalšího silného soupeře v podobě **Španělek** se třemi tituly mužského IM. Kristýně se nedaří dostat soupeřku pod tlak a remizuje. Karolína drží pevnou obranu, Garcia však přepíná strunu a ocitá se v dámské koncovce bez pěšce. Naše hráčka však bojuje i s únavou a slibnou partii dotahuje jen k remíze. Joanna předvádí jeden z nejlepších výkonů a ve velmi zajímavé partii postupně přehrává Matnadze. Julia s Vegou nejprve získává pěšce, kterého ale vrací zpět a ocitá se v mírně horší koncovce. Bohužel pro nás je technika soupeřky velmi slušná a zachraňuje Španělkám celkový smír **2:2** - osmý stůl je přece remízový. Další cenný bod proti zvučnému týmu.

Dalším soupeřem je zvučný a ambiciózní celek **USA**, kterému se v soutěži zatím nedařilo. Hraje se opět na osmičce, náš tým je tu jako doma. Julia k ničemu nepouští Tokhirjonovu a možná v mírně lepší pozici se spokojuje s opakováním tahů. Joanna hraje další velmi dobrou partii proti americké legendě Krush, která je nakonec ráda za nabídku remízy. Kristýna se snaží mladičkou Yin otupit a překvapit ruskou hrou, remíza je v mírně horší koncovce na dosah ruky, ale technika Yin je bohužel velmi dobrá. Anička předvádí fantastickou nebojácnu hru a od začátku partie zle zatápí zvučné soupeře Zatonskih. Získává jednoho i druhého pěšce, věžovka se ocitá na hranici výhry, nakonec rozhoduje poslední chyba soupeřky a klíčové ovládnutí čtvrté řady. Osmička je prostě remízová – **2:2!** Američanky v posledních 3 kolech již neztratily ani bod a skončily čtvrté.

Deváté kolo je kritické, čelíme nepřijemnému celku z ostrova svobody – **Kubě**. Na naše přední hráčky doléhá únava, v tomto mači vynecháváme Julii. Joanně se partie vůbec nepovedla a brzy musí po chybách kapitulovat, příští kolo bude pauzírovat právě ona. Anička hraje proti ohnivému útočníci, po zahájení stála slibně, ale nevyužila svých šancí – což soupeřka nemilosrdně trestá. Skóre snižuje ve velkém stylu hrající Karolína, která svou sokyni doslova smete a umlátí jejího krále zaživa. Kristýna se bohužel stále trochu trápí, výhoda bílých kamenů je ta tam, víc než remízu zde čekat nemůžeme – prohráváme **1,5:2,5** a klesáme na 35. místo.

Blíží se rozhodující bitvy a je potřeba zabrat. Užíváme si mírného komfortu v podobě vyššího nasazení – čeká nás ale nebezpečná **Brazílie**. Favoritkou je pouze Anička, jinak se bude jednat o velmi vyrovnaný zápas. Julia získává slušnou výhodu, převádí hru do koncovky s pěšcem navíc, bohužel vše uspěchává a partie záhy spěje do remízy. Další souboje trvají dlouho. Karolína soupeřku přelstila v oboustranné časovce, získává figuru a další cenný bod je na cestě. Kristýna se drží ze všech sil, vylézá z obranné ulity a pokukuje po soupeřčině králi, ta se ale zachraňuje různobarevnými střelci. Anička drží prapor vysoko, obrala sokyni o pěšce, jeho uplatnění však narazilo na technická úskalí a partie bohužel končí remízou. I tak vítězíme **2,5:1,5** a z průběžného 25. místa směle hledíme vstříc zítřku - poslednímu kolu.

Los je k nám relativně příznivý – **Švédky** nemusejí být nepřekonatelnou překážkou. Svě si ovšem musí vytrpět Julia – se zdravotní indispozicí čelit rozjeté legendě Pie Cramling není procházka růžovou zahradou. Švédská legenda hraje ve stylu svého krajana Ulfa Anderssona a pomaličku Julii utahuje. Prohráváme 0:1 a víme, že další zaváhání si už dovolit nemůžeme. Brzy vyrovnává Anička, která exceluje i takticky a dílo završuje studiovým útokem dámy a jezdce. Joanna drží od zahájení malé plus, houževnatou obranu soupeřky prolamuje až v její druhé časovce a zaslouženě vítězí. Karolína bojuje se silnou únavou a ocitá se na hranici prohry – koncovka bez tří pěšců nevypadá vůbec dobře.

Ale obranné možnosti Karolíny jsou nevyčerpatelné, zatímco streamerka Anna Cramling je s technikou koncovek trochu na štíru. Postupně Karolína umazává ztráty a v jíž vyrovnané věžovce dává ještě soupeřce šanci k dalšímu pokažení. Tápání mladé Švédky je cítit z každého tahu, Karolína získává stále více navrch a závěr se proměňuje v exhibici – vítězíme **3:1** a obsazujeme skvělé **16. místo!**

Na předních stolech se bojovalo „na krev“, o medaile se přetahovalo několik celků až do posledního kola. Nejcennější kov vydolovaly **Ukrajinky** před stříbrnou **Gruzii** (obě 18 bodů), bronz i po závěrečné prohře s USA získala domácí **Indie** právě před skvěle finišujícími Američankami a Kazachstánem (všechny 17 bodů). Za zmínku stojí i 14. místo výborně hrajících Slovenek (16 bodů).

Naše 16. místo s 15 body je druhým nejlepším ženským olympijským umístěním z poslední doby (hned po 10. místě v Turíně 2006). Výsledek je zasloužený - Češky se utkaly se 6 papírově slabšími družstvy a 5 silnějšími. Všechny horší celky byly poraženy, proti těm lepším jsme uhráli 3 cenné remízy (Indie 2, Španělsko, USA) a 2 těsné prohry (Gruzie, Kuba). Žádný zápas nebyl předem ztracený, české ženy bojovaly ze všech sil. V náročné olympijské soutěži je rozhodující dobrý finiš, který se našim ženám díky výhrám v 10. a 11. kole podařil na výbornou.

První šachovnici hájila **Julia Movsesian** a obstála velmi dobře - uhrála 5 bodů z 9 partií. Při pohledu na bodový zisk téměř všech jejích soupeřek (kromě alžírské hráčky se pohyboval mezi 6 až 9,5 body!) lze říct, že Julia odehrála velmi těžký turnaj. Začátek měla výborný (4 z 5), pak se umocňovala únava náročné soutěže. Vzhledem ke zdravotním potížím nezbývá než smeknout.

Joanna Worek sehrála také těžký turnaj. V úvodu se déle rozehrávala, občas jí nějaká partie nevyšla, ale v rozhodujících zápasech přidala důležité výhry (Matnadze, Agrest). Její bodový přínos (5 z 9) byl pro družstvo velmi cenný.

Karolína Pilsová se v úvodu soutěže déle oťukávala, což vedlo i k několika promarněným šancím (Gomes, Garcia). Jí samotné to bylo líto a doufala, že týmu prospěje alespoň ve finiši. I přes rostoucí únava a nepřízeň barev (3x černé v závěrečných kolech) se Karolína rozehrála k parádnímu výkonu a stala se pravým černým zabijákem. Výsledek 6,5 bodů z 9 (bez prohry) je skvělý.

Zatímco na loňském ME v Čateži hrála **Kristýna Petrová** výborně a stala se naší nejlepší hráčkou, na letošní olympiádě jí to bohužel nevyšlo. Velký podíl na tom má i silné nachlazení, s nímž Kristýna statečně bojovala po většinu turnaje. Začátek turnaje se jí nevydařil, což nikomu energii nepřidá. Bojovala statečně a stala se důležitým článkem družstva i kvůli tomu, že ve druhé polovině soutěže umožnila vystřídat ještě unavenější kolegyním. Přes všechny tyto faktory a slabší formu Kristýna uhrála 3,5 bodů z 8 partií.

Anička Koubová při své olympijské premiéře prokázala slušný šachový um a dobrou psychickou odolnost. Svou šanci chytla za pačesy a stala se černým koněm našeho družstva. Slabší soupeřky většinou porážela rozdílem třídy, zle zatápěla i velkým papírovým favoritkám z USA, Gruzie a Kuby. Výsledek 6,5 bodů z 9 je výborný a celkový dojem velmi pozitivní.

Všem hráčkám děkuji za skvělou reprezentaci ČR – českým šachovým fanouškům připravily ty nejlepší zážitky.

Závěrem také děkuji Lence Kůsové – vedoucí naší výpravy, která během akce vytvářela velmi dobrou atmosféru a svým humorem a neutuchající aktivitou přinášela do týmu pozitivní emoce.

V Brně dne 11.8.2022

Tomáš Polák

Kapitán ženské reprezentace